

Vergaderjaar 2009–2010

30 079

VMBO

Nr. 23

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2010

Met brieven van 8 september 2008 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 30 079, nr. 11) en 29 april 2009 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 30 079, nr. 16), zond ik u respectievelijk het eerste en het tweede rapport over de kwalitatieve monitor van de regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving (PGL). In laatstgenoemde brief deelde ik mee dat er op dat moment nog geen rapportages over het kwantitatieve onderzoek beschikbaar waren. Zodra deze gegevens wel beschikbaar zouden zijn, zou ik u daarover informeren.

Inmiddels is de Rapportage Kwantitatieve relaties PGL (Verkenning naar mogelijke kwantitatieve relaties tussen investeringen in de fysieke leeromgeving (PGL) en schoolprestaties) opgeleverd.¹ Reden om u middels deze brief hierover nader te informeren.

Het onderzoek is, evenals de eerdere onderzoeken, gebaseerd op een representatieve steekproef van 41 scholen die hebben geparticipeerd in de PGL regeling. De centrale onderzoeksvraag bij deze kwantitatieve verkenning is of, en zo ja in welke mate, er mogelijke kwantitatieve relaties zijn tussen aanpassingen in de fysieke leeromgeving op grond van de Regeling aanvullende subsidie praktijkgerichte leeromgeving 2006 enerzijds en de onderwijsprestaties van leerlingen anderzijds. De onderwijsprestaties van de 41 steekproefscholen, die alle hebben geparticipeerd in de PGL regeling, zijn vergeleken met het landelijke beeld voor de respectievelijke onderwijsprestaties. Vervolgens is voor de steekproefscholen gezocht naar mogelijke verbanden tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en de onderwijsprestaties van de leerlingen. De onderwijsprestaties in het kader van dit onderzoek zijn slagen en zakken, doorstroom naar het vervolgonderwijs en zittenblijven in leerjaar drie. Ook is gekeken naar de keuze voor een bepaalde sector (geen onderwijsprestatie op zich maar wel een goede indicator voor een mogelijk verband tussen de realisatie van de bouwkundige projecten en het keuzeproces van de leerlingen).

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

In het onderzoek wordt vastgesteld dat op drie van de vier onderzochte aspecten een, in sterkte wisselend, positief verband lijkt te zijn tussen de realisatie van bouwkundige projecten en de onderwijsprestaties.

Slagen en zakken: Een positieve relatie lijkt te bestaan. De bouwkundige aanpassingen lijken te leiden tot zowel minder gezakte als tot meer geslaagde leerlingen.

Doorstroom naar het vervolgonderwijs: Ook hier lijkt een iets hogere score waarneembaar als het gaat om scholen waar de bouwkundige aanpassingen volledig zijn gerealiseerd. Hieraan moet wel worden toegevoegd dat de doorstroom zich (ook landelijk gemiddeld) al op een relatief hoog niveau bevindt.

Zittenblijven in leerjaar drie: Voor dit onderdeel lijkt er geen relatie te zijn tussen de bouwkundige aanpassingen en de onderwijsprestatie. Het percentage leerlingen dat blijft zitten, is op vrijwel evenveel scholen gedaald als gestegen.

Sectorkeuze als gevolg van de bouwkundige aanpassingen: Ook hier geldt dat er een opvallend beeld is waar te nemen. Landelijk gezien is er sprake van een dalende trend van het aantal leerlingen in de betreffende sectoren. Bij de steekproefscholen is (in de beschouwde sectoren waarin is geïnvesteerd) in 30% van de gevallen sprake van een stijging van het aantal leerlingen en in nog eens 28% van de gevallen blijft het leerlingaantal stabiel. Het lijkt erop dat er binnen de scholen een relatie bestaat tussen enerzijds de bouwkundige aanpassingen en anderzijds de aantrekkingskracht voor de betreffende sectoren.

Hoewel dit onderzoek voor drie van de vier onderzochte aspecten een licht positief effect laat zien, moeten de uitspraken over een eenduidige relatie tussen de bouwkundige aanpassingen en de kwantitatieve effecten met de nodige terughoudendheid worden beschouwd. Het was voor dit onderzoek onmogelijk om gebruik te maken van een controlegroep omdat verreweg de meeste scholen hebben geparticipeerd in de regeling. Ook kan er op basis van dit onderzoek niet worden gesteld dat de gevonden verbanden specifiek kunnen worden toegeschreven aan de bouwkundige aanpassingen en niet het gevolg zijn van andere gebeurtenissen en/of maatregelen (bijvoorbeeld de verhoogde inzet op kwaliteit en vsv).

Omdat deze aspecten bij een eventueel vervolgonderzoek niet anders zullen zijn, ligt het naar mijn mening niet voor de hand om een dergelijk kwantitatief onderzoek naar de effecten van de regeling over een paar jaar nogmaals uit te voeren.

Belangrijker vind ik de conclusies van de kwalitatieve analyses. Hierbij is vast komen te staan dat de regeling Praktijkgerichte Leeromgeving succesvol is geweest door de overtuigende tevredenheid van schoolleiders, docenten, leerlingen en andere belanghebbenden. *«Het belangrijkste effect van de regeling is geweest het weer up to date maken van het gebouw en de inrichting van de werkruimten. (...) Hiermee is een achterstand goedge maakt en kunnen de scholen die het betreft met meer vertrouwen naar de toekomst kijken.»*

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegthart